Teknologiateollisuus ry
Martti Kätkä

LAUSUNTO

25.1.2023

Kirjallinen asiantuntijalausunto eduskunnan talousvaliokunnalle:

HE 318/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle sähkömarkkinalain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esityksellä toimeenpannaan EU:n sähkömarkkinadirektiivi, jonka edellyttämä lainsäädäntö olisi pitänyt saattaa voimaan jo 31.12.2020 mennessä. Direktiivin tavoitteena on mukauttaa sähkökaupan sääntöjä edistämään uusiutuvia energialähteitä hyödyntävää hajautettua sähköntuotantoa ja vähähiilistä sähkömarkkinaa. Tarkoituksena on lisäksi integroida uusiutuvan energian tuottajat ja energiapalvelujen tarjoajat, energian varastointi ja kulutusjoustojen hyödyntäminen tehokkaasti sähkömarkkinoihin. Direktiivillä halutaan antaa sähkön käyttäjille parempi mahdollisuus osallistua sähkömarkkinoille aktiivisena toimijana.

Lisäksi hallituksen esityksellä otetaan käyttöön TEMin Älyverkkotyöryhmän suosituksia älykkääseen sähköjärjestelmään siirtymiseksi, asiakkaiden valinnan mahdollisuuksien parantamiseksi ja sähkön toimitusvarmuuden ylläpitämiseksi. Sähkömarkkinalakiin lisättäisiin säännökset asiakkaan sähköntoimittajasta itsenäisen aggregaattorin markkinoille pääsystä sähköjärjestelmän joustoresurssien tehokkaan hyödyntämisen lisäämiseksi.

Teknologiateollisuuden mielestä hallituksen esityksen tavoitteet ovat oikeaan osuneita. Älykkään sähköjärjestelmän avulla parannetaan sähkön käyttäjien roolia sähkömarkkinoilla, edistetään sähkön säästöä, kysyntäjoustoja, energian varastointia ja voidaan soveltaa järjestelmäintegraatiota kytkemällä energiapalveluihin sähköautojen latausjärjestelmät ja moderni kiinteistöautomaatio. Sähkön käyttäjien energiapalvelut paranevat, järjestelmäkustannukset alenevat ja älykkäisiin järjestelmiin panostavien teknologiateollisuuden yritysten liiketoimintamahdollisuudet lisääntyvät.

Hallituksen esityksellä kiellettäisiin verkonhaltijoita harjoittamasta energiavarastoliiketoimintaa. Energiavirasto voisi myöntää poikkeuksia omistaa ja käyttää energiavarastoja, joita käytetään vain kanta- tai jakeluverkon varman ja luotettavan käytön varmistamiseen. Teknologiateollisuuden mielestä rajanveto on perusteltu.

Hallituksen esityksellä kiellettäisiin jakeluverkonhaltijan harjoittama sähköajoneuvojen latausliiketoiminta. Kielto on asianmukainen, koska sähköajoneuvojen latausliiketoiminta on osa kilpailtua palveluliiketoimintaa ja kuuluu siten markkinoilla toimiville yrityksille.

Esityksessä halutaan säätää laki sähköntoimitussopimusten vertailuvälineestä, joka annettaisiin Energiaviraston ylläpidettäväksi. Lisäksi ehdotetaan tuomioistuimien ulkopuolista riitojenratkaisumenettelyä, jossa sähköalan yritysten ja niiden asiakkaana olevien elinkeinonharjoittajien välisiä riitoja varten perustettaisiin erillisellä lailla energiamarkkinariitalautakunta.

Teknologiateollisuudella ei ole huomautettavaa edellä mainittujen uudistusten osalta.